

Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság

2.Bf.144/2014/17. szám

A Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság Budapesten, a 2016. év január hó 21. napján megtartott nyilvános ülésen meghozta a következő

í t é l e t e t :

A hivatali vesztegetés büntette miatt **a vádlott** ellen indult büntetőügyben a Székesfehérvári Törvényszék 2014. január hó 15. napján kelt 5.B.170/2013/16. számú ítéletét **megváltoztatja**.

Az elsőfokú bíróság az ítéletét 2013. október 16. és - helyesen - 2014. január hó 15. napján megtartott tárgyalás alapján hozta.

A vádlottal szemben a kiszabott börtönbüntetés tartamát 6 (hat) hónapra **enyhíti**.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

A másodfokú eljárásban felmerült 12.700.- (tizenkettőezer-hétszáz) forint büntügyi költséget az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

A Székesfehérvári Törvényszék - helyesen - 2014. január hó 15. napján kelt 5.B.170/2013/16. számú ítéletével a **vádlott** bűnösségét vesztegetés büntetében (1978. évi IV. törvény 253.§ (1), (2) bekezdés) állapította meg, és ezért 1 év 6 hónap börtönbüntetésre és 2 év közügyektől eltiltásra, mint mellékbüntetésre ítélte. Megállapította, hogy az elítelt a kiszabott szabadságvesztésből feltételes szabadságra nem bocsátható és döntött a büntügyi költség viseléséről is.

Az elsőfokú bíróság ítéletét az ügyész tudomásul vette, míg **a vádlott** és védője elsődlegesen felmentés, míg másodlagosan enyhítés céljából jelentett be fellebbezést.

A Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség BF.364/2014/1. számú átiratában a védelmi fellebbezést alaptalannak tartotta. Álláspontja szerint a Székesfehérvári Törvényszék a perrendi szabályokat megtartotta, ítélete megalapozatlansági hibákban nem szenved. A **vádlott** ténybeli beismerő vallomást tett, beismerését alátámasztották **tanú1** és **tanú2** tanúvallomásai is. A vádlott beszámítási

képességével kapcsolatos védelmi álláspontot kétséget kizáróan cáfolták az igazságügyi orvosszakértői vélemények. Az ügyészi érvelés szerint a mérlegeléssel megállapított tényállás megalapozott és abból a bíróság okszerűen vont következtetést a vádlott bűnösségére, indokolási kötelezettségének is eleget téve. A cselekmény minősítését, valamint a kiszabott büntetést is törvényesnek találta az ügyészség, ez utóbbit inkább enyhének, mint eltúlzottan súlyosnak minősítette. Mindezekre tekintettel a Fővárosi Fellebbviteli Főügyészség indítványozta, hogy a Fővárosi Ítéltábla a Székesfehérvári Törvényszék ítéletét hagyja helyben azzal, hogy az ítélet kihirdetésének éve helyesen 2014.

A védő a nyilvános ülésen a bejelentett fellebbezést fenntartotta. Hangsúlyozta, hogy a felmentés iránti indítvány indoka a védenca betegsége, ami miatt az eseményre nem emlékezett, a vallomását ennek megfelelően kell értékelni. A vádlott kezelését végző orvosok egyértelműen megállapították, hogy **a vádlott** nagyon zavartan viselkedett. Védenca elmeállapotára tekintettel másodlagosan kérte a kiszabott büntetés enyhítését.

A vádlott a másodfokú bíróság nyilvános ülésén szabályszerű idézés ellenére nem jelent meg, ez azonban a Be.362.§ (3) bekezdése alapján a nyilvános ülés megtartásának és a fellebbezés elbírálásának törvényi akadályát nem képezte.

Kizárólag a büntetés enyhítését célzó védelmi fellebbezések alaposak.

A Fővárosi Ítéltábla a védelmi perorvoslatok folytán bírálta felül a Be.348.§ (1) bekezdése alapján a Székesfehérvári Törvényszék ítéletét és az azt megelőző bírósági eljárást.

Ennek során megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a perrendi szabályok megtartásával folytatta le a bizonyítási eljárást.

A Székesfehérvári Törvényszék ügyfelderítési kötelezettségének teljességgel eleget tett. Valamennyi az ügy megítélése szempontjából releváns bizonyítékot beszerezett, azokat tárgyalás anyagává tette, logikusan értékelte, mérlegelte. Törvényesen járt el, amikor az eseményekre nem emlékező vádlott nyilatkozataival szemben az ítéleti tényállást **tanú1** és **tanú2** nyomozás során tett és a tárgyaláson fenntartott vallomásaira alapította. **A vádlott** a nyomozás során lényegét tekintve rövid ténybeli beismerő nyilatkozatot tett, amellelt, hogy hangsúlyozta, a konkrét eseményekre nem emlékszik (nyomozati irat 38. oldaltól). A nyomozati vallomását a bírói szakban is fenntartotta (7. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal). A vádlott maga ismerte el az eljárás folyamán, hogy önként beszédett nyugtató hatására (Rivotril) bódult állapotba került. **tanú1** és **tanú2** tanúk nyomozás során előterjesztett vallomásaikat - amelyek minden részletében egybevágóak voltak - a tárgyaláson is fenntartották (7. számú tárgyalási jegyzőkönyv 6. és 8. oldal). Az elsőfokú bíróság beszerezte az ügghöz kapcsolódó fegyelmi iratokat (11. alszámú irat), az ebben foglaltak is csak megerősítették a fenti tanúk vallomásainak hitelt érdemlőségét.

Ami a védő által hivatkozott vádlotti elmeállapotról vonatkozik, rögzítendő, hogy a törvényszék **a vádlott** elmeállapotára vonatkozó bizonyítást széles körben lefolytatta. A nyomozás során beszerezett elmeorvos szakértői véleményt a tárgyalás anyagává tette (nyomozati irat 52. oldaltól, 16. tjkv. 2.o.), majd az igazságügyi elmeszakértőt a tárgyaláson is meghallgatta (16. számú tárgyalási jegyzőkönyv 2. oldal). Az aggálytalan szakértői vélemény alapján törvényesen rögzítette, hogy a vádlott személyiségzavara jellegét, súlyosságát tekintve az elmebetegség szintjét nem éri el, azt meg sem közelíti, a cselekmény elkövetését elősegíthette, megkönnyíthette ugyan, de önmagában a beszámíthatóságot érintő kóros elmeállapotot nem jelentett. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság a bizonyítékok helyes mérlegelésével állapította meg az ítéleti tényállást, arra is

figyelemmel, hogy a vádlott a terhére szóló bizonyítékokra a tárgyaláson érdemi észrevételt nem tett (7. számú tárgyalási jegyzőkönyv 10. oldal).

A Fővárosi Ítéltábla álláspontja szerint a Székesfehérvári Törvényszék által helyes mérlegelés útján megállapított tényállás maradéktalanul megalapozott, a Be.351.§ (2) bekezdés a-d) pontig felsorolt megalapozatlansági hibákban nem szenved, ezért a Be.351.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság a határozatát az elsőfokú bíróság által megállapított tényállásra alapította.

A Székesfehérvári Törvényszék okszerűen következtetett **a vádlott** bűnösségére.

Az elsőfokú bíróság a vádlott terhére rótt bűncselekményt az anyagi jogi rendelkezéseknek megfelelően minősítette.

A Székesfehérvári Törvényszék a Btk. 2.§ (1) bekezdésében írtaknak megfelelően törvényesen járt el, amikor a bűncselekményt az elkövetése idején hatályban lévő, azaz az 1978. évi IV. törvény szabályai alapján bírálta el. **A vádlott** által megvalósított cselekmény úgy az elkövetéskori, mint az elbíráláskori törvény szerint bűncselekménynek minősült, mindkét bűncselekmény törvényi fenyegetettsége azonos (1-5 évig terjedő szabadságvesztés). Az 1978. évi IV. törvény 47.§ (4) bekezdés a) pontja alapján, akit olyan szándékos bűncselekmény miatt ítélték szabadságvesztésre, amelyet korábbi végrehajtandó szabadságvesztésre ítélese után, a végrehajtás befejezése előtt követett el, nem bocsátható feltételes szabadságra. Jelen esetben **a vádlott** a Székesfehérvári Városi Bíróság 2010. október hó 12. napján jogerős 2.Beü.276/2010/5. számú ítéletével összbüntetésbe foglalt 6 év 9 hónap fegyházbüntetését töltötte, amikor a terhére rótt újabb szándékos bűncselekményt megvalósította. Erre figyelemmel az elkövetéskori törvény szerint feltételes szabadságra nem bocsátható. Az elbíráláskor hatályos Btk.38.§ (4) bekezdés d) pontja tartalmilag az elkövetéskor hatályos anyagi jogi rendelkezésekkel azonos szabályozással zárja ki a feltételes szabadságra bocsátás lehetőségét. Az elkövetéskor hatályos anyagi jogi rendelkezések (1978. évi IV. törvény 91.§ (1) bekezdés c) pont), és az elbíráláskori szabályok (Btk.86.§ (1) bekezdés c) pont) azonos módon tiltják a vádlottal szemben a végrehajtásában próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztés kiszabását. Mindezekre figyelemmel megállapítható, hogy az elbíráláskori Btk. alkalmazása **a vádlottra** nézve nem lett volna kedvezőbb, ezért törvényesen járt el a törvényszék, amikor a fő szabályt alkalmazva, az elkövetéskor hatályos anyagi jogi rendelkezéseket tekintette irányadónak.

A Székesfehérvári Törvényszék jogi indokolásában törvényesen érvelt az 1978. évi IV. törvény 253.§ (1) és (2) bekezdésében meghatározott vesztegetés büntetnének megállapítása mellett, azonban a jogi érvei részben kiegészítésre, másrészt pontosításra szorulnak az alábbiak szerint.

A fenti törvényhely szerinti vesztegetés büntettét az követi el, aki az előnyt azért adja vagy ígéri, hogy a hivatalos személy a hivatali kötelességét megszegje, hatáskörét túllépje vagy a hivatali helyzetével egyébként visszaéljen.

Az irányadó tényállás szerint a jogerős szabadságvesztés büntetését töltő **vádlott** meglátva az őt kísérő bv. törzsőrmesternél a szolgálati mobiltelefont, neki az alábbi kijelentést tette: „Segítsen már rajtam, adok a telefonért 50.000.- Ft-ot!”. Az ajánlatot **a tanú1** bv. törzsőrmester visszautasította. **Tanú1** bv. törzsőrmester az 1978. évi IV. törvény - helyesen - 137.§ 1. j. pontja szerint hivatalos személynek minősül.

A vádlott az 50.000.- Ft átadásában megnyilvánuló előnyt azért ígérte, hogy a fogva tartásáért és az adott esetben a büntetés-végrehajtás rendjéért felelős törzsőrmester a rá nézve irányadó hivatali kötelességét megszegje. Az elsőfokú bíróság által hivatkozott 21/1997. (VII.8.) IM rendelet, azaz a

Büntetés-végrehajtási szervezet szolgálati szabályzatának 17.§ c) pontja szerint a hivatásos állomány tagja szolgálati tevékenységével kapcsolatban jutalmat, kedvezményt vagy más előnyt nem fogadhat el.

Az elsőfokú bíróság jogi érvelése a tekintetben helyes, hogy az előny elfogadásával a fenti kötelezettségét a büntetés-végrehajtási őr valóban megszegte volna. Az ítéleti tényállásból azonban egyértelmű, hogy **a vádlott** nem ezért a kötelezettségszegésért ígérte a törzsőrmesternek az előnyt, *hanem azért, hogy a szolgálati mobiltelefonját adja át számára*. Az elkövetéskor hatályos 1979. évi 11. tvr. (Bv.tvr.) 36.§ (5) bekezdés e) pontja az elítélt jogai között rendezi a telefonhasználat kérdését. Eszerint, a távbeszélő használatához a Bv intézet lehetőségei szerint jogosult az elítélt, amely ellenőrizhető. **A vádlott**, az általa ígért előnnyel azt kívánta elérni, hogy a büntetés-végrehajtási őr a fenti jogszabályban rendezett telefonos kapcsolattartás, telefonhoz jutás büntetés-végrehajtásbeli rendjétől térjen el - jogellenesen - a számára kedvező módon. Azaz az előny ígéréssel az volt a célja, hogy a fenti kötelezettségét szegje meg a büntetés-végrehajtási őr. Mindezekre tekintettel törvényes **a vádlott** bűnösségének megállapítása az 1978. évi IV. törvény 253.§ (1) és (2) bekezdés szerint minősülő vesztegetés büntetében.

A védői érvekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla utal arra, hogy a Székesfehérvári Törvényszék helyesen hivatkozott az 1978. évi IV. törvény 25.§-ára a vádlotti védekezéssel összefüggésben. A fenti törvényhely szerint a kóros elmeállapothoz kapcsolódó enyhébb jogkövetkezmények nem alkalmazhatóak arra, aki a cselekményt önhibájából eredő ittas vagy bódult állapotban követi el. Az irányadó tényállás szerint **a vádlott** saját akaratából vett be kettő szem 2 mg-os Rivotril, ami nála önhibából eredő bódult állapotot eredményezett. Az elsőfokú bíróság által elfogadott orvosszakértői vélemények alapján megállapítható volt, a vádlott zavart, orientálatlan tudatállapota nem volt olyan mértékű, hogy az elkövetett bűncselekmény tekintetében a beszámítási képességét bármilyen mértékben korlátozta volna. A fent írt, a törvényszék által is hivatkozott anyagi jogi rendelkezésre figyelemmel azonban a Fővárosi Ítéltábla rögzíti, hogy amennyiben a vádlotti bódult állapot a beszámítási képességét érintette volna, abban az esetben is a bódultsága önhibára volt visszavezethető, ezért sem a büntethetőséget kizáró, sem a büntetés korlátlan enyhítését lehetővé tevő törvényhelyek alkalmazása (1978. évi IV. törvény 24.§ (1) és (2) bekezdés) szóba sem jöhetett volna.

Egyebekben a törvényszék jogi indokolása maradéktalanul megfelel az anyagi jogi rendelkezéseknek.

A Székesfehérvári Törvényszék a kihirdetett úgynevezett „kisítéletében” törvényesen utalt arra, hogy **a vádlott** az 1978. évi IV. törvény 137.§ 14. pontja szerint visszaesőnek minősül. A visszaesői minőségére való utalás azonban - nyilvánvaló leírási hiba folytán - az indokolt ítélet rendelkező részéből kimaradt. A másodfokú bíróság azért nem pontosította az ítélet rendelkező részét a visszaesői minőség feltüntetésével, mert a kötőerő az elsőfokú bíróság ítéletének („kisítéletének”) kihirdetésével állt be, a kihirdetett ítélet rendelkező része a visszaesői minőséget pedig helyesen tartalmazta.

A Székesfehérvári Törvényszék a büntetés kiszabása során irányadó súlyosító és enyhítő körülményeket túlnyomórészt helyesen sorolta fel, azokat azonban nem súlyuknak megfelelően értékelte.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnál jelentősen nagyobb nyomatékkal értékelte, az elkövetés körülményeire, a konkrét bűncselekmény jellegére figyelemmel, hogy **a vádlott** által megvalósított közélet tisztasága elleni bűncselekmény konkrét tárgyi súlya igen csekély. **A vádlott**

szorongatott élethelyzetben, az édesanyja egészségi állapotáról kapott rossz hír hallatán tett egy olyan kijelentést, amely a büntető törvénykönyvbe ütköző aktív vesztegetés büntette minősített eseteként értékelendő. A vádlott tényállásszerű magatartása az enyhébb megítélés alá eső elkövetési móddal valósult meg, ugyanis **a vádlott** nem adott, csupán ígért előnyt a hivatalos személynek kötelessége megszegése érdekében.

Mindezekre is tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az 1978. évi IV. törvény 37.§-ában megfogalmazott büntetési célok érvényre juttatása érdekében, az 1978. évi IV. törvény 83.§-ában meghatározott büntetés kiszabási elvekre is figyelemmel törvényi lehetőséget látott arra, hogy **a vádlottal** szemben az 1978. évi IV. törvény 87.§ (1) és (2) bekezdés d) pontja alapján, az úgynevezett enyhítő szakasz alkalmazása mellett 1 évi szabadságvesztés helyet rövidebb tartamú szabadságvesztést határozzon meg.

A fentiekre figyelemmel a büntetés enyhítésére irányuló védelmi fellebbezések alaposnak bizonyultak.

A Székesfehérvári Törvényszék ítéletének járulékos rendelkezései törvényesek.

Az elsőfokú bíróság ítéletének bevezető része pontatlanul tartalmazta az utolsó tárgyalási napra történő utalást, ezért ezt a másodfokú bíróság pontosította.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Székesfehérvári Törvényszék ítéletét a Be.372.§ (1) bekezdése alapján részben megváltoztatta, míg egyebekben a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú eljárás során felmerült bűnügyi költség viselésére vonatkozó rendelkezés Be.381.§ (2) bekezdésén alapul.

Budapest, 2016. január hó 21. napján

Dr. Lassó Gábor sk. . Ujvári Ákos sk. . Révész Tamásné sk.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró

A Székesfehérvári Törvényszék 5.B.170/2013/16. számú ítélete a Fővárosi Ítéltábla mint másodfokú bíróság 2.Bf.144/2014/17. számú ítéletében írt változtatásokkal 2016. január hó 21. napján jogerőre emelkedett és végrehajtható.

Budapest, 2016. január hó 21. napján

Dr. Lassó Gábor sk.

a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

